Nummer VN2024-005039
Directie digitalisering innovatie informatie

Gemeente Amsterdam

College van burgemeester en wethouders B&W

Voordracht voor de College vergadering van 16 april 2024

Portefeuille: Democratisering (inclusief Bestuurlijk stelsel) (17)

Agendapunt: B13

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Instemmen met aanpassing van de participatieparagraaf in 6 sjablonen voor bestuurlijke voordrachten.

Het college van burgemeester en wethouders besluit

1. Instemmen met het splitsen van de paragraaf 'Advies, afstemming en participatie' in twee paragrafen: 'Advies & afstemming' en 'Participatie' in de volgende voordrachten:

- Sjabloon mapvoordracht wethouders;
- Sjabloon stafvoordracht wethouders;
- Sjabloon mapvoordracht BM;
- Sjabloon stafvoordracht BM;
- Sjabloon voordracht BT;
- Sjabloon voordracht DB & bestuurscommissie Weesp.

Kernboodschap

Het college van B en W besluit om de sjablonen voor bestuurlijke besluitvorming aan te passen zodat participatie een duidelijke eigen plek krijgt in de voordrachten. De Rekenkamer heeft in 2022 aanbevelingen gedaan om burgerparticipatie steviger te verankeren in de gemeentelijke besluitvorming die de raad heeft overgenomen. Met dit besluit wordt de participatieparagraaf in 6 sjablonen voor bestuurlijke voordrachten losgeknipt van 'Advies en afstemming' en aangescherpt. In alle bestuurlijke voordrachten is 'Participatie' nu een apart onderdeel. De vernieuwde instructies geven duidelijker aan welke onderwerpen in een participatieparagraaf behandeld dienen te worden.

Bestuurlijke achtergrond

Op 24 november 2022 heeft de Rekenkamer in een rapport aan de gemeenteraad aanbevelingen gedaan over de participatieparagraaf. De aanbevelingen waren, in het kort: 1) Ga na hoe participatie in de praktijk wordt opgezet; 2) Pas de opzet van de paragraaf aan; 3) Gebruik de participatieparagraaf. Het onderzoek en de aanbevelingen zijn, inclusief bestuurlijke reactie, naar de gemeenteraad verstuurd. De gemeenteraad heeft op 22 december 2022 besloten deze aanbevelingen over te nemen.

Aanbeveling 1 en 3 worden uitgevoerd met het structureel monitoren van participatie, waarmee het college op 26 maart 24 heeft ingestemd. Aanbeveling 2 wordt uitgevoerd met deze voorgestelde splitsing van de paragraaf in 6 voordrachten.

Bestuurlijke prioriteit

De afgelopen jaren heeft het college van B en W ingezet op het versterken van participatie. In lijn met het coalitieakkoord, wordt het huidige beleidskader participatie vastgelegd in een verordening. De participatieverordening wordt in juni dit jaar ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden. In de participatieverordening krijgen bestuurders een explicietere rol bij participatieprocessen. Het bestuur wordt betrokken bij het vaststellen van het participatieplan en het tussentijds wijzigen daarvan; bij het wegen,

beoordelen en vastleggen van de opbrengst van het participatietraject; en/of wanneer het participatietraject dreigt vast te lopen. Een participatieparagraaf is een instrument om de participatie-aanpak met het bestuur af te stemmen.

Wettelijke grondslag

Artikel 160, eerste lid, sub b en c van de Gemeentewet (b. beslissingen van de raad ... uit te voeren... c. regels vast te stellen over de ambtelijke organisatie van de gemeente).

Onderbouwing besluit

1. Instemmen met het splitsen van de paragraaf 'Advies, afstemming en participatie' in twee paragrafen: 'Advies & afstemming' en 'Participatie' in de volgende voordrachten:

- Sjabloon mapvoordracht wethouders;
- Sjabloon stafvoordracht wethouders;
- Sjabloon mapvoordracht BM;
- Sjabloon stafvoordracht BM;
- Sjabloon voordracht BT;
- Sjabloon voordracht DB & bestuurscommissie Weesp.

Participatie heeft al een eigen paragraaf in de collegevoordrachten. In de map, staf en DB-voordrachten is het nu een gecombineerde paragraaf, samen met advies en afstemming. De Rekenkamer constateerde dat er hierdoor minder aandacht in deze voordrachten is voor participatie, en dat soms het onderdeel participatie helemaal ontbreekt. Door voor participatie in alle relevante voordrachten een aparte paragraaf in te vullen, komt er (meer) vroegtijdig aandacht voor een participatieproces. Ook wordt de betrokkenheid van bestuurders bij participatie beter navolgbaar. Dit is in lijn met de nog vast te stellen participatieverordening. Bestuurders krijgen in de verordening een rol in het vaststellen van het participatieplan, tussentijds wijzigen van het participatieplan, en het wegen, beoordelen en vastleggen van de opbrengst van het participatietraject en/of wanneer het participatietraject dreigt vast te lopen.

Aanvullend op een aparte paragraaf in deze 6 voordrachten, worden de ambtelijke instructies voor het invullen van alle participatieparagrafen aangescherpt in lijn met de aanbevelingen van de Rekenkamer. De Rekenkamer constateerde dat voordrachten vaak een sluitstuk van een project, proces of beleid zijn, waardoor de participatieparagraaf veel terugkijkend werd gebruikt. Op dit moment richten de ambtelijke instructies zich alleen op een voordracht voorafgaand aan een participatieproces. De instructies worden aangepast om aan te geven dat een participatieparagraaf gebruikt kan worden voorafgaande, tijdens, of na afloop van een participatieproces. Ook constateerde de Rekenkamer dat participatieparagrafen vaak ongestructureerd waren, waardoor belangrijke informatie over het participatieproces vaak ontbreekt, zoals het doel, mate van invloed, en verwijzing naar een participatieplan. De vernieuwde instructies geven duidelijker aan welke onderwerpen in een participatieparagraaf behandeld dienen te worden. De nieuwe instructies zijn getest en besproken met ambtenaren uit verschillende directies en stadsdelen. In het voorbeeldsjabloon te zien hoe de voorgestelde aanpassing eruit komt te zien in een mapvoordracht.

Participatie

De participatieparagraaf is een intern instrument voor ambtenaren. Daarom heeft er geen bewonersparticipatie plaatsgevonden.

Financiële onderbouwing

Conclusie

De genoemde beslispunten in de voordracht hebben geen financiële consequenties.

Communicatie

Binnen de gemeente

Op het moment dat de aanpassingen in de sjablonen en in de instructies op intranet zijn doorgevoerd, wordt dit gemeentebreed gecommuniceerd via intranet, Tamtam, relevante interne nieuwsbrieven, presentaties en netwerkbijeenkomsten. De aanpassing wordt meegenomen in de training Bestuurlijke Besluitvorming en in de praktijktraining Bewonersparticipatie.

Buiten de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2024-020856	Advies (pdf)
AD2024-020852	Bijlage 01 Voorbeeld aanpassing in mapvoordracht.docx (msw12)
AD2024-020853	Bijlage 02 Raadsbesluit 2022-255 Kennisnemen rapport rekenkamer Participatieparagraaf.pdf (pdf)
AD2024-020854	Bijlage 03 Bestuurlijk rapport Rekenkamer - participatieparagraaf.pdf (pdf)
AD2024-020851	College van B&W Voordracht (pdf)

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

Informatie niet beschikbaar

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten